

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Звіт з виконання лабораторних робіт
з дисципліни: «Базовий курс Java»

Виконав:

Студент гр. 125-20-2

Зубков Михайло Юрійович

Перевірив:

Мінєєв О.С.

Дніпро

2024

Лабораторна робота номер 0. Hello world

Встановити IntelliJ Idea та Java jdk останньої версії. Створити maven проект та розробити в цьому проекті типову програму Hello world. Програма повинна видавати на екран напис Hello world та закінчувати свою роботу.

Хід роботи

З офіційного сайту JetBrains було завантажено IDE «IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3». Створено новий Maven-проект.

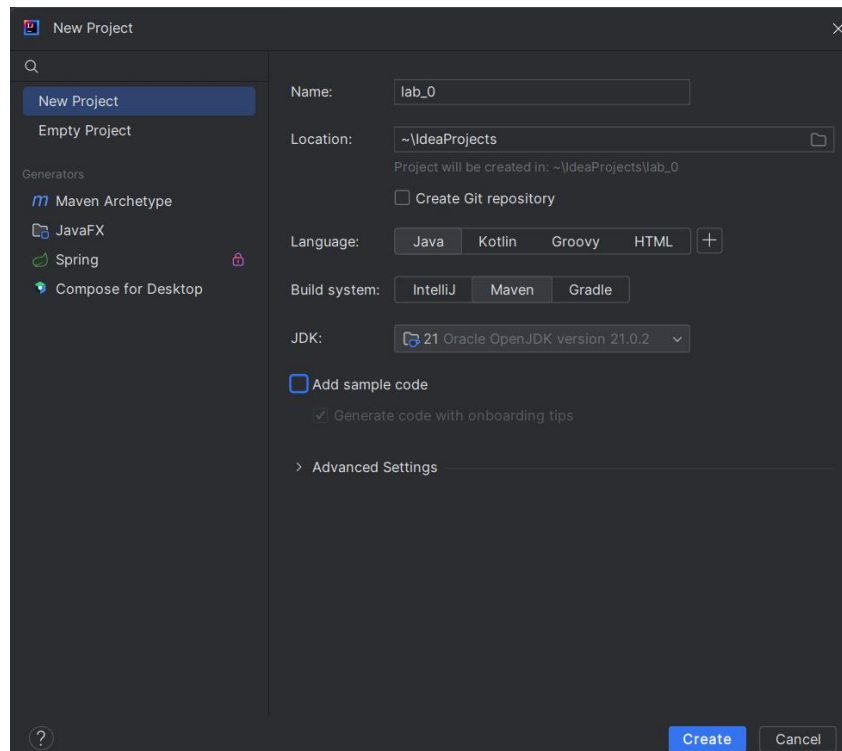

Рис.1 – створення проекту в IntelliJ IDEA

У новому проекті написано програму Hello, World!

Рис. 2, 3 – програма Hello, World!

Код програми

```
package org.example;

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Hello world!");
        System.exit(0);
    }
}
```

Лабораторна робота номер 1. CVS. GIT

Під'єднати до IntelliJ IDEA систему CVS. А саме GIT. Створити аккаунт в хмарному середовищі github, під'єднати свій проект в IntelliJ IDEA до свого аккаунту github та завантажити нульову лабораторну роботу на github аккаунт. Кожну нову лабораторну роботу робити в окремій гілці (з іменем лабораторної наприклад «LR_3») а потім після того як її написали мержити гілку до мастера.

Обов'язково перевірте, щоб ваш проект лабораторних робіт на GitHub мав вільний доступ усіх бажаних до вашого коду. Обмеження доступу до ваших лабораторних робіт буде розцінено, як помилка при виконанні лабораторної роботи

Хід роботи

Виконано вхід до облікового запису сервісу Github. На сайті під'єднано віддалений репозиторій до папки на ПК зі всіма лабораторними. Створено гілку **LR_1** та зафіксовано до неї зміни у папці з 0 лабораторною роботою.

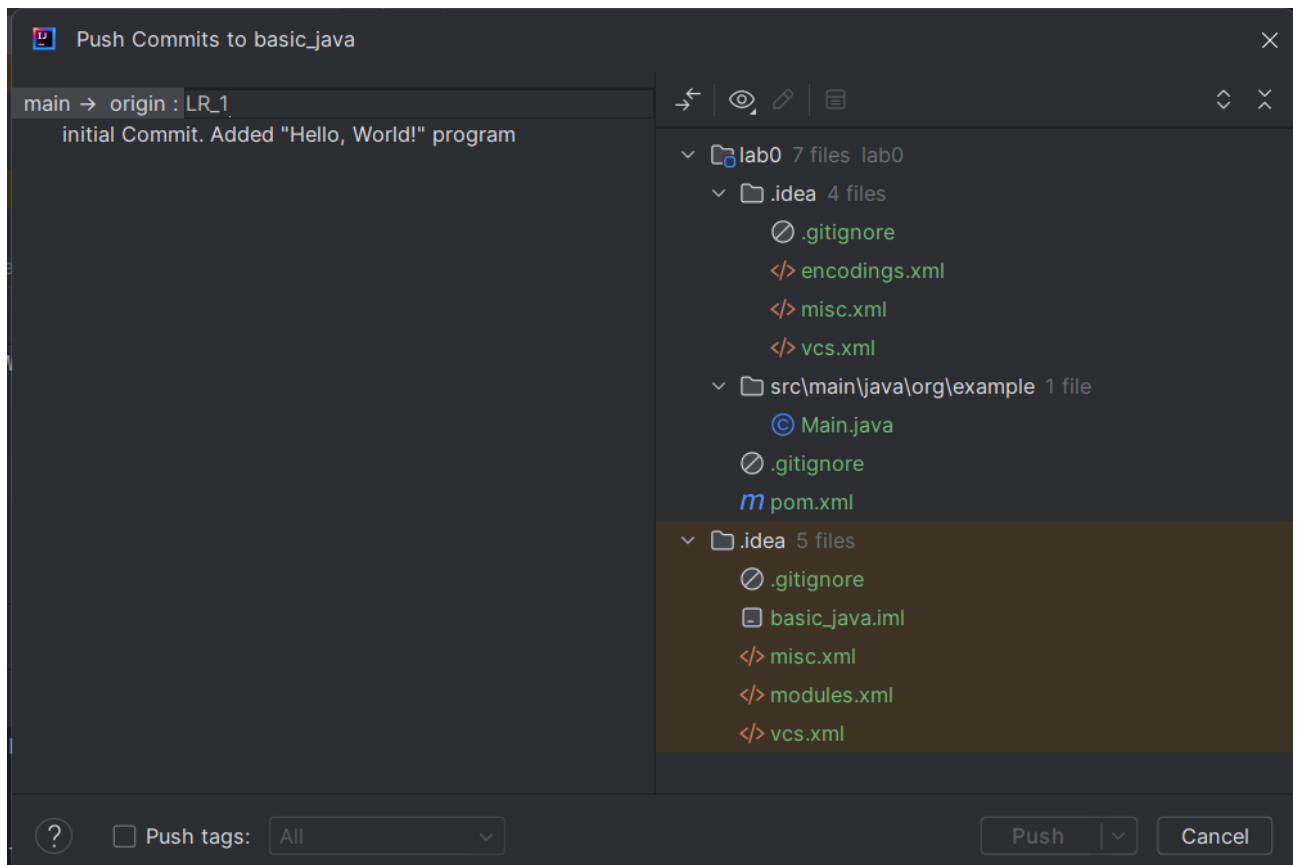

Рис. 4 – надсилання змін на хмарний сервіс Github.

Перейшовши до сервісу, можна побачити дві гілки – **main** та **LR_1**.

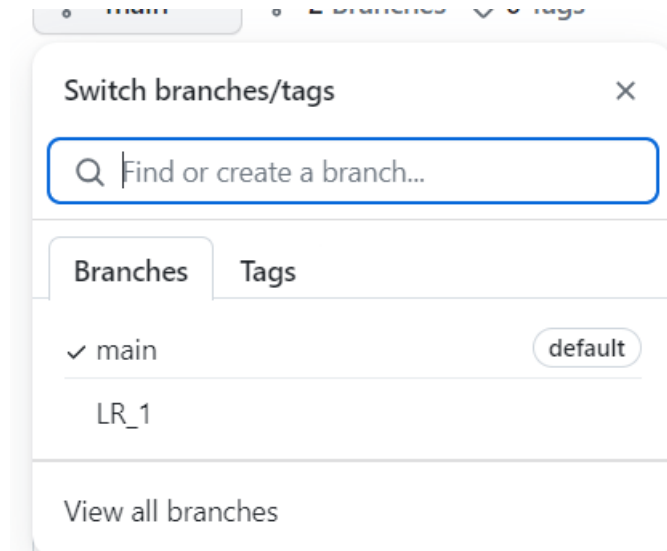

Рис.5 - гілки проекту

Після підтвердження пул реквесту можна спокійно замерджити гілки.

Comparing changes

Choose two branches to see what's changed or to start a new pull request. If you need to, you can also [compare across forks](#) or [learn more about diff comparisons](#).

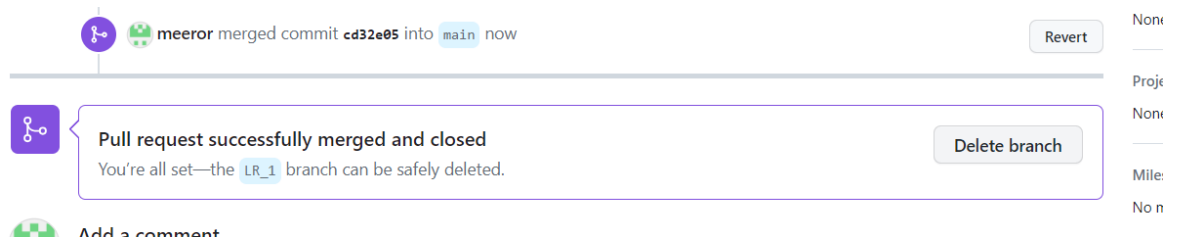
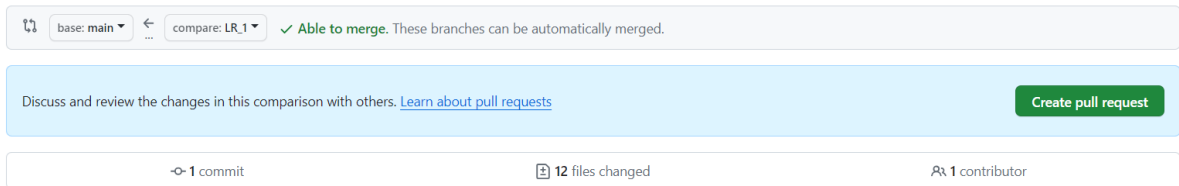

Рис. 6, 7 – створення та підтвердження pool request

Лабораторна робота номер 2. Основи.

Розробити програму, що дозволить вам створити, як з клавіатури так і рандомно матрицю цілих чисел типу `int` заданої ширини та висоти(ввести з клавіатури), але не більше 20 на 20. Створити можливість пошуку в цій матриці мінімального і максимального елементу та розрахунок середнього арифметичного. Програма може бути написана в одному класі, обов'язково розбиття на методи. Обов'язкове використання клавіатури, під час вибору ручного чи рандомного створення матриці. Створення системи зчитування з клавіатури зробити будь-яким способом, наприклад завдяки класу `Scanner`. `Scanner` являє собою найпростішу систему сканування клавіатури. Діапазон рандомних чисел для створення елементів матриці повинен зверігатись в спеціальних константах.

Як завдання підвищеної складності додати розрахунок середнього геометричного елементів матриці.

Хід роботи

Методи для роботи з матрицями винесено в файл `MatrixOperations.java`. У файлі `main` проводиться виклик програми.


```
1 package org.example;
2
3 public class Main {
4     public static void main(String[] args) {
5         MatrixOperations matrixOperations = new MatrixOperations();
6         matrixOperations.run();
7     }
8 }
9
```

Рис 8. – main

Код програми

```
package org.example;

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        MatrixOperations matrixOperations = new MatrixOperations();
        matrixOperations.run();
    }
}
```

Програма по роботі з матрицею починається з імпортування бібліотек по роботі зі вводом з клавіатури та створенню випадкових чисел. Після цього оголошуються глобальні константи з максимальним розміром матриці та границі допустимих випадкових чисел.

```
1 package org.example;
2 import java.util.Scanner;
3 import java.util.Random;
4
5 2 usages 1 meerror *
6 public class MatrixOperations {
7     // Максимальний розмір матриці
8     4 usages
9     private static final int maxSize = 20;
10    // Діапазон рандомних чисел
11    2 usages
12    private static final int randomMin = 1;
13    1 usage
14    private static final int randomMax = 100;
```

Рис. 9 – імпортування бібліотек та var

У методі main викликаються усі інші методи, що потрібні для введення та обчислення шуканих даних.

```
18 public void run() {
19     readMatrixSize();
20     initializeMatrix();
21     printMatrix();
22     findMinMax();
23     calculateArithmeticAverage();
24     calculateGeometricAverage();
25 }
26
```

Рис. 10 – виклик методів

Метод `readMatrixSize` реалізує введення розміру матриці та обробку помилки у разі введення завеликого розміру.

```
27     public void readMatrixSize() {
28         Scanner scanner = new Scanner(System.in);
29         System.out.println("Введіть ширину матриці (не більше " + maxSize + "):");
30         width = scanner.nextInt();
31         System.out.println("Введіть висоту матриці (не більше " + maxSize + "):");
32         height = scanner.nextInt();
33         // Перевірка на максимальний розмір
34         if (width > maxSize || height > maxSize) {
35             System.out.println("Розмір матриці перевищує максимально допустимий розмір.");
36             System.exit(status: 1);
37         }
38     }
39 }
```

Рис. 11 – метод введення розмірів матриці

Метод `initializeMatrix` потрібен для введення значень елементів матриці. Варто зазначити, що у користувача є можливість згенерувати випадкові значення.

```
40     public void initializeMatrix() {
41         matrix = new int[height][width];
42         Scanner scanner = new Scanner(System.in);
43         Random random = new Random();
44         System.out.println("Бажаєте ввести матрицю вручну? (Y/N)");
45         String choice = scanner.nextLine();
46         if (choice.equalsIgnoreCase("Y")) {
47             System.out.println("Введіть елементи матриці:");
48             for (int i = 0; i < height; i++) {
49                 for (int j = 0; j < width; j++) {
50                     matrix[i][j] = scanner.nextInt();
51                 }
52             }
53         } else {
54             // Генерування випадкових чисел для матриці
55             for (int i = 0; i < height; i++) {
56                 for (int j = 0; j < width; j++) {
57                     matrix[i][j] = random.nextInt(bound: randomMax - randomMin + 1) + randomMin;
58                 }
59             }
60         }
61     }
62 }
```

Рис. 12 – метод введення елементів матриці

Метод printMatrix виводить построчно елементи матриці.

```
63     public void printMatrix() {
64         System.out.println("Матриця:");
65         for (int i = 0; i < height; i++) {
66             for (int j = 0; j < width; j++) {
67                 System.out.print(matrix[i][j] + "\t");
68             }
69             System.out.println();
70         }
71     }
72 }
```

Рис. 13 – метод виведення матриці у консоль

Метод findMinMax потрібен для пошуку мінімального та максимального елементів методом порівняння усіх елементів матриці з першим елементом.

```
73     public void findMinMax() {
74         int min = matrix[0][0];
75         int max = matrix[0][0];
76         for (int i = 0; i < height; i++) {
77             for (int j = 0; j < width; j++) {
78                 if (matrix[i][j] < min) {
79                     min = matrix[i][j];
80                 }
81                 if (matrix[i][j] > max) {
82                     max = matrix[i][j];
83                 }
84             }
85         }
86         System.out.println("Мінімальний елемент: " + min);
87         System.out.println("Максимальний елемент: " + max);
88     }
89 }
```

Рис. 14 – метод знаходження найменшого та найбільшого елементу матриці

Методи calculateArithmeticAverage та calculateGeometricAverage розраховують значення середнього арифметичного та геометричного з елементів матриці.

```
90     public void calculateArithmeticAverage() {
91         double sum = 0;
92         for (int i = 0; i < height; i++) {
93             for (int j = 0; j < width; j++) {
94                 sum += matrix[i][j];
95             }
96         }
97         double average = sum / (width * height);
98         System.out.println("Середнє арифметичне: " + average);
99     }
100 }
```

```
101     public void calculateGeometricAverage() {
102         double product = 1.0;
103         for (int i = 0; i < height; i++) {
104             for (int j = 0; j < width; j++) {
105                 product *= matrix[i][j];
106             }
107         }
108         double geometricMean = Math.pow(product, 1.0 / (width * height));
109         System.out.println("Середнє геометричне: " + geometricMean);
110     }
111 }
112 }
```

Рис. 15,16 – метод розрахунку середнього арифметичного та геометричного з елементів матриці

Код програми

```
package org.example;
import java.util.Scanner;
import java.util.Random;

public class MatrixOperations {
    // Максимальний розмір матриці
    private static final int maxSize = 20;
    // Діапазон рандомних чисел
    private static final int randomMin = 1;
    private static final int randomMax = 100;

    private int[][] matrix;
    private int width;
    private int height;

    public void run() {
        readMatrixSize();
        initializeMatrix();
        printMatrix();
        findMinMax();
        calculateArithmeticAverage();
        calculateGeometricAverage();
    }

    public void readMatrixSize() {
        Scanner scanner = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Введіть ширину матриці (не більше " + maxSize +
        "):");
        width = scanner.nextInt();
        System.out.println("Введіть висоту матриці (не більше " + maxSize +
        "):");
        height = scanner.nextInt();
        // Перевірка на максимальний розмір
        if (width > maxSize || height > maxSize) {
            System.out.println("Розмір матриці перевищує максимально допустимий
розмір.");
            System.exit(1);
        }
    }

    public void initializeMatrix() {
        matrix = new int[height][width];
        Scanner scanner = new Scanner(System.in);
        Random random = new Random();
        System.out.println("Бажаєте ввести матрицю вручну? (Y/N)");
        String choice = scanner.nextLine();
        if (choice.equalsIgnoreCase("Y")) {
            System.out.println("Введіть елементи матриці:");
            for (int i = 0; i < height; i++) {
                for (int j = 0; j < width; j++) {
                    matrix[i][j] = scanner.nextInt();
                }
            }
        } else {
            // Генерування рандомних чисел для матриці
            for (int i = 0; i < height; i++) {
                for (int j = 0; j < width; j++) {
                    matrix[i][j] = random.nextInt(randomMax - randomMin + 1) +
randomMin;
                }
            }
        }
    }
}
```

```

    }

    public void printMatrix() {
        System.out.println("Матриця:");
        for (int i = 0; i < height; i++) {
            for (int j = 0; j < width; j++) {
                System.out.print(matrix[i][j] + "\t");
            }
            System.out.println();
        }
    }

    public void findMinMax() {
        int min = matrix[0][0];
        int max = matrix[0][0];
        for (int i = 0; i < height; i++) {
            for (int j = 0; j < width; j++) {
                if (matrix[i][j] < min) {
                    min = matrix[i][j];
                }
                if (matrix[i][j] > max) {
                    max = matrix[i][j];
                }
            }
        }
        System.out.println("Мінімальний елемент: " + min);
        System.out.println("Максимальний елемент: " + max);
    }

    public void calculateArithmeticAverage() {
        double sum = 0;
        for (int i = 0; i < height; i++) {
            for (int j = 0; j < width; j++) {
                sum += matrix[i][j];
            }
        }
        double average = sum / (width * height);
        System.out.println("Середнє арифметичне: " + average);
    }

    public void calculateGeometricAverage() {
        double product = 1.0;
        for (int i = 0; i < height; i++) {
            for (int j = 0; j < width; j++) {
                product *= matrix[i][j];
            }
        }
        double geometricMean = Math.pow(product, 1.0 / (width * height));
        System.out.println("Середнє геометричне: " + geometricMean);
    }
}

```

Лабораторна робота номер 3. ООП.

Створити програму що буде створювати та обробляти комплексний об'єкт під назвою університет(university). Програма повинна складатися з трьох частин: модель вид та контролер згідно з парадигмою mvc (Model View Controller). Кожній з цих груп повинна відповідати package з відповідною назвою. В моделі повинні знаходитись усі класи що відповідають за структурні підрозділи університету. Серед них: університет, факультет, кафедра, група, студент, людина (Human). Усі вони повинні містити назву типу string та голову типу Human. Студент також повинен бути породжений від Human. Human повинен мати поля ім'я, прізвище, побатькові та стать. Усі поля повинні бути строковими окрім поля стать. Стать повинна використовувати спеціальний enum типу Sex(стать). В цій лабораторній роботі група View Нам не потрібна.

Що стосується групи контроллер (controller) то вона повинна містити менеджери що дозволяють нам створити відповідні підрозділи наприклад StudentCreator, FacultyCreator, GroupCreator та інші, кожен з яких повинен використовувати можливості нижчого за рівнем створювача. Програма повинна також містити клас Run, в якому буде знаходитись точка входу та методи, що повинні дати можливість створити університет. Процес створення університету повинен бути зроблений в методі createTypycalUniversity.

В програмі активно рекомендується використовувати абстрактні класи та інтерфейси

Хід роботи

Створено клас University.java, що являє собою комплексний об'єкт що має такі властивості як name, head, facultyList. Для реалізації підходу ООП, до програми додано get() та set() методи для кожної змінної класа.

```

public class University {

    private String name;

    public String getName() {
        return name;
    }
    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }

    private Human head;

    public Human getHead() {
        return head;
    }
    public void setHead(Human head) {
        this.head = head;
    }

    private List<Faculty> facultyList;
    public List<Faculty> getFaculties() {
        return facultyList;
    }
    public void setFaculties(List<Faculty> listFaculties) {
        this.facultyList = listFaculties;
    }
}

```

Також додано типові класи для факультетів, кафедр та груп. Далі буде додано лістинг для факультету, однак він буде приблизно однаковим для кожного зі структурних підрозділів.

```

public class Faculty {
    private String name;
    public String getName() {
        return name;
    }
    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }
    private Human head;

    public Human getHead() {
        return head;
    }

    public void setHead(Human head) {
        this.head = head;
    }

    private List<Department> departmentList;

    public List<Department> getDepartmentList() {
        return departmentList;
    }
    public void setDepartments(List<Department> listDepartments) {
        this.departmentList = listDepartments;
    }
}

```

Так як клас Student наслідує клас Human, було створено відповідний клас.

```
public class Human {
    protected String name;
    public String getName() {
        return name;
    }
    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }

    protected String surname;
    public String getSurname() {
        return surname;
    }
    public void setSurname(String surname) {
        this.surname = surname;
    }

    protected String patronymic;
    public String getPatronymic() {
        return patronymic;
    }
    public void setPatronymic(String patronymic) {
        this.patronymic = patronymic;
    }

    protected Sex sex;
    public Sex getSex() {
        return sex;
    }
    public void setSex(Sex sex) {
        this.sex = sex;
    }
}
```

Так як людина це типовий клас, і, в теорії, людина не обов'язково є студентом. Наприклад, навіть в цій програмі є голови кафедр, факультетів та університету, що не можуть бути студентами. Для обліку саме студентів класу студент додано поле Id.

```
public class Student extends Human {
    private int Id;
    public int Id() {
        return Id;
    }
    public void Id(int Id) {
        this.Id = Id;
    }
}
```

У кожної людини є поле стать. Його реалізовано за допомогою класу типу Enum

```
public enum Sex {
    MALE,
    FEMALE,
}
```

Для кожного класу створено інтерфейс. Усі інтерфейси знаходяться у package controller, на відміну від класів, що знаходились у package під назвою model.

Далі наведено типовий для всіх класів інтерфейс.

```
public class DepartmentCreator {

    public Department createDepartment(int countGroups) {

        Department department = new Department();
        GroupCreator groupCreator = new GroupCreator();

        List<Group> listGroups = new ArrayList<>();

        for (int i = 0; i < countGroups; i++) {
            listGroups.add(groupCreator.typicalGroup());
        }

        department.setGroupList(listGroups);

        return department;
    }

    public Department typicalDepartment() {

        return createDepartment(2);
    }
}
```

Клас `Run` знаходиться у кореневій папці проекту та запускає безпосередньо програму за допомогою створенню об'єкта класу `University` та виводу методу `createTypicalUniversity()`. Далі можна побачити лістинг класу та результат компіляції проекту.

```
public class Run {  
  
    public static void main(String[] args) {  
  
        UniversityCreator universityCreator = new UniversityCreator();  
  
        University university = universityCreator.createTypicalUniversity();  
  
        System.out.println(university.toString());  
    }  
}
```

```
C:\Users\admin\jdk-openjdk-22\bin\java.exe -javaagent:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\lib\idea_rt.jar=51675:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\bin -Dfile.encoding=UTF-8 -Dsun.stdout.encoding=UTF-8 -Dsun.stderr.encoding=UTF-8 -classpath C:\Users\admin\IdeaProjects\basic_java\lab3\out\production_0;C:\Users\admin\.m2\repository\junit\junit4.13.1\junit-4.13.1.jar;C:\Users\admin\.m2\repository\org\hamcrest\hamcrest-core\1.3\hamcrest-core-1.3.jar;C:\Users\admin\Downloads\gson-2.10.1.jar Run
University{name='myUniversity', head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, faculties=[Faculty{head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, departments=[Department{head=null, groups=[Group{head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Group{head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}]}, Department{head=null, groups=[Group{head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Group{head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}]}]}]}]}
Process finished with exit code 0
```

Рис. 17 – результат виконання програми.

Лабораторна робота номер 4. JUnit. Json

Додати до лабораторної роботи 3 можливість запису університету у формат json, запис цього формату у файл, зчитування цього формату файлу, та створення об'єкту з текстового формату json. В проєкті повинен бути зроблений JUnit тест, який буде виглядати наступним чином: створити об'єкт університет(oldUniversity), в якому в кожному підрозділі маються два підрозділи нижчого рівня. Наприклад на факультеті дві кафедри, на кожній кафедрі дві групи, на кожній групі два студенти. Цей об'єкт повинен бути записаний в файл у форматі json. Потім з цього файлу зчитаний та відновлений як newUniversity. В тесті повинні бути порівняні newUniversity та oldUniversity за допомогою методу equals. Якщо все зроблено правильно то університети повинні бути еквівалентні, а метод equals повинен повернути True. Для запису та зчитування університету у форматі json повинен бути зроблений клас JsonManager. Для безпосереднього перетворення університету у формат json та його відновлення цього формату, можливо використання сторонніх бібліотек наприклад Gson, Jackson чи будь-яких інших.

Для початку розробки лабораторної роботи номер 4 повністю скопіювати програмний код лабораторної роботи номер 3. Не змішувати ці роботи не в якому разі.

Хід роботи

Для виконання роботи, довелося модифікувати класи групи model. Для перевірки збіжностей було додано методи що порівнюють об'єкти. Наданий лістинг є модифікацією класу Department, але є типовим для всіх структурних підрозділів.

```
@Override
public boolean equals(Object o) {

    if (this == o) return true;

    if (!(o instanceof Department that)) return false;

    return groupList.equals(that.groupList);
}

@Override
public int hashCode() {

    return Objects.hash(groupList);
}
}
```

Для реалізації методів по роботі з json файлами було завантажено та додано до проєкту сторонню бібліотеку gson від Google.

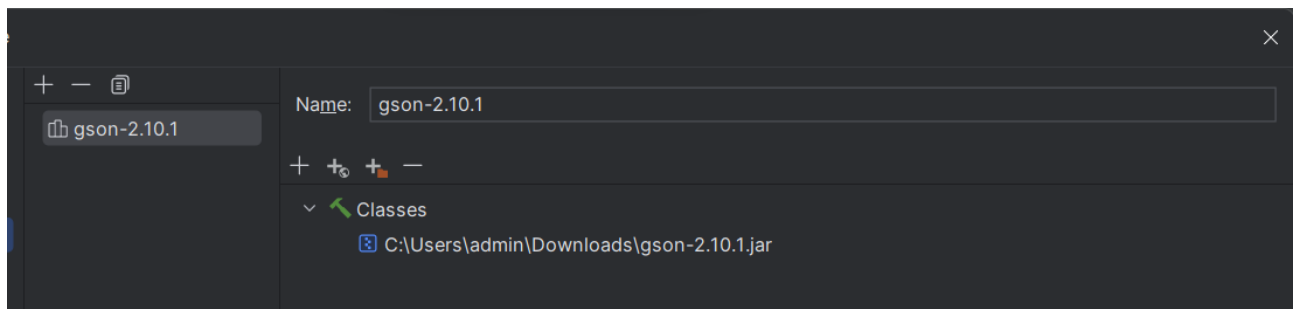

Рис. 18 – підключена зовнішня бібліотека

Що стосується саме Unit тесту, для цього було створено окремий package JUnitTest, у якому було створено 2 класи. Перший з них це JsonManager з методами по запису до json файлів та відповідно читання з цих файлів.

```
public class JsonManager {  
  
    public void writeToJson(Object o, String filePath) {  
  
        Gson gson = new Gson();  
  
        String jsonFile = gson.toJson(o);  
  
        try {  
            FileWriter myWriter = new FileWriter(filePath);  
  
            myWriter.write(jsonFile);  
            myWriter.close();  
  
            System.out.println("Written to Json File!");  
  
        } catch (IOException e) {  
  
            System.out.println(e.getMessage());  
  
        }  
    }  
  
    public Object readFromJson(String filePath) {  
  
        Gson gson = new Gson();  
  
        try {  
            System.out.println("Read from Json File!");  
            return gson.fromJson(new FileReader(filePath), University.class);  
        } catch (FileNotFoundException e) {  
  
            System.out.println(e.getMessage());  
  
            return null;  
        }  
    }  
}
```

Клас JsonTest є класом, що запускає програму по тестуванню правильності відтворення інформації з json файлу, що вона була туда раніше записана.

```

public class JsonTest {
    @Test
    public void testFileWriteJsonToFile() {

        String filePath = "./src/myUniversity.json";

        JsonManager jsonManager = new JsonManager();
        UniversityCreator universityCreator = new UniversityCreator();

        University oldUniversity = universityCreator.typicalUniversity();
        System.out.println(oldUniversity.toString());

        jsonManager.writeToJson(oldUniversity, filePath);
        University newUniversity = (University)
        jsonManager.readFromJson(filePath);
        System.out.println(newUniversity.toString());

        Assert.assertEquals(newUniversity, oldUniversity);
    }
}

```

Як можна бачити з рисунку нижче, мітки про успішний запис та читання інформації були отримані в результаті виконання тесту. В консоль виведені об'єкти oldUniversity newUniversity для того, щоб можна було переконатись у правильності виконання коду. Всі операції виконувались за посередництвом файлу myUniversity.json що також є у кореневій папці проекту.

```

Run: JsonTest
Tests passed: 1 of 1 test - 88 ms
C:\Users\admin\jdk\openjdk-22\bin\java.exe -ea -Didea.test.cyclic.buffer.size=1048576 "-javaagent:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\lib\idea_rt.jar=51705:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\bin" -Dfile.encoding=UTF-8 -Dsun.stdout.encoding=UTF-8 -Dsun.stderr.encoding=UTF-8 -classpath "C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\lib\idea_rt.jar;C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\plugins\junit\lib\junit5-rt.jar;C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\plugins\junit\lib\junit-rt.jar;C:\Users\admin\IdeaProjects\basic_java\lab4\out\production\_0;C:\Users\admin\m2\repository\junit\junit4.13.1\junit-4.13.1.jar;C:\Users\admin\m2\repository\org\hamcrest\hamcrest-core\1.3\hamcrest-core-1.3.jar;C:\Users\admin\Downloads\gson-2.10.1.jar" com.intellij.rt.junit.JUnit4TestRunner -ideVersion5 -junit4 JUnitTest.JsonTest
University{name='myUniversity', head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, faculties=[Faculty{name=null, head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, departments=[Department{name=null, head=null, groups=[Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Department{name=null, head=null, groups=[Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}]}]}]}
Written to Json File!
Read from Json File!
University{name='myUniversity', head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, faculties=[Faculty{name=null, head=Human{name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, departments=[Department{name=null, head=null, groups=[Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}], Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Department{name=null, head=null, groups=[Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}], Group{name=null, head=null, students=[Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}, Student{recordBookNumber=1, name='John', surname='Doe', patronymic='Johnson', sex=MALE}]}]}]}]}

```

Рис. 19 – результат виконання програми

```

1 [{"name": "myUniversity", "head": {"name": "John", "surname": "Doe", "patronymic": "Johnson", "sex": "MALE"}, "facultyL": [{"name": "Faculty 1", "head": {"name": "John", "surname": "Doe", "patronymic": "Johnson", "sex": "MALE"}, "departments": [{"name": "Department 1", "head": null, "groups": [{"name": "Group 1", "head": null, "students": [{"name": "Student 1", "surname": "Doe", "patronymic": "Johnson", "sex": "MALE", "recordBookNumber": 1}, {"name": "Student 2", "surname": "Doe", "patronymic": "Johnson", "sex": "MALE", "recordBookNumber": 1}]}]}]}]}]}]}

```

Рис. 20 – вміст json файлу

Лабораторна робота номер 5. Jdbc

Створити базу даних в будь-якому сервері баз даних. Створити таблицю з переліком студентів вказати їх прізвище, ім'я, по батькові, день народження номер залікової книжки та ID.

Створити програму що буде дозволяти виводити на екран інформацію про студентів які народилися в тому чи іншому місяці року. Програма повинна завдяки системі jdbc під'єднатися до вашої бази даних та робити до неї запити. Вимог до розробки бази даних немає. Програма ж має бути написана за усіма стандартами ООП. Та може бути спроектована за двох принципів:

- при будь-якій ситуації буде забиратися весь перелік студентів, а вже на стороні java буде зроблено пошук необхідного

- SQL запит буде сформований згідно запиту який зробив користувач і вже сервер управління баз даних буде вирішувати, які самі студенти народилися в тому чи іншому місяці.

У висновку обов'язково пояснити чому вибрали той чи інший принцип, які в нього переваги та недоліки. Оцінка не залежить від того який сервер управління баз даних вибрали. Перелік студентів зробити не менше 20 людей. Місяць червень зробити місяцем, коли в жодного зі студентів немає дня народження.

SQL код створення бази даних розмістити в проекті 6 лабораторної роботи в файлі database в папечці resources. Для використання цієї лабораторної роботи рекомендується активно використовувати знання отримані на дисципліні що стосуються розробки баз даних.

До паперового звіту обов'язково додати принтскрин з програми в якій ви дивитесь інформацію вашого сервера управління баз даних, де показати створену таблицю, її ім'я та загальні відомості бази даних, наприклад назва, ім'я, назва користувача адміністратора, пароль тощо. Для роботи з сервером управління баз даних рекомендуємо використовувати програмне забезпечення компанії JetBrains DataGrip. Або вбудовану панель користування базами даних, що міститься у середовищі IntelliJ IDEA, яка на сьогоднішній день підтримує майже всі сервери управління баз даних.

Хід роботи

Для підключення та роботи з базою даних завантажено та додано до проекту сторонню бібліотеку по роботі з базами даних SQLite під назвою sqlite_jdbc. Також для потреб цієї лабораторної роботи довелося завантажити сторонню бібліотеку slf4j-api. Під час компіляції проекту виникала помилка з текстом *java.lang.NoClassDefFoundError: org.slf4j.LoggerFactory* і для її вирішення цієї помилки потрібно було завантажити цей API.

У якості серверу для створення таблиці бази даних було обрано додаток SQLite Studio відповідно на основі SQLite. Було обрано саме цю СУБД

та додаток для її реалізації вибрано в першу чергу через попередню ознайомленість та зручності у користуванні. Із однозначних переваг саме цього рішення можна виділити те, що ця СУБД є мінімалістичною, простою та швидкою у користуванні, що є дуже корисним під час розробки невеликих проектів на кшталт даного. Із недоліків можна виділити частково урізаний функціонал. Наприклад, у ході виконання роботи виявилось, що без сторонніх «милиць» неможливо створити поле формату DATE.

Саме через цей недолік було обрано підхід, при якому до бази даних надходить запит на вибірку усього списку студентів, а на стороні Java програми вже відбувається фільтрація за ознакою. Нижче можна побачити структуру таблиці та її наповнення.

The image contains two screenshots of the SQLiteStudio 3.4.4 interface. The top screenshot shows the 'Structure' tab for the 'Students' table, displaying its schema. The bottom screenshot shows the 'Data' tab, displaying the table's contents in a grid view.

Table Structure (Top Screenshot):

	Name	Data type	Primary Key	Foreign Key	Unique	Check	Not NULL	Collate	Generated	Default value
1	Id	INTEGER	✓		✓		✓			NULL
2	Name	TEXT					✓			NULL
3	Patronymic	TEXT					✓			NULL
4	Surname	TEXT					✓			NULL
5	RecordBook	INTEGER					✓			NULL
6	BirthDate	TEXT					✓			NULL

Table Data (Bottom Screenshot):

	Id	Name	Patronymic	Surname	RecordBook	BirthDate
1	1	John	Michael	Smith	123456	1990-05-15
2	2	Maria	Alexandrovna	Petrova	123457	1988-09-20
3	3	David	James	Brown	123458	1995-03-10
4	4	Sophia	Jane	Wilson	123459	1992-11-03
5	5	Michael	Robert	Davis	123460	1987-07-12
6	6	Emma	Elizabeth	Martinez	123461	1998-02-28
7	7	Daniel	Thomas	Taylor	123462	1993-04-17
8	8	Olivia	Anna	Thompson	123463	1991-12-30
9	9	Liam	William	Garcia	123464	1989-03-25
10	10	Isabella	Sophia	Hernandez	123465	1996-08-08
11	11	Ethan	Alexander	Rodriguez	123466	1994-01-21
12	12	Mia	Madison	Lewis	123467	1997-10-05
13	13	James	Charles	Hall	123468	1990-09-14
14	14	Charlotte	Emily	Young	123469	1999-11-27
15	15	Benjamin	David	Scott	123470	1986-03-18
16	16	Amelia	Grace	King	123471	1993-07-29
17	17	Elijah	Joseph	Lee	123472	1998-05-04
18	18	Harper	Victoria	Allen	123473	1991-02-16
19	19	Jane	Jill	Doe	123474	2000-01-02
20	20	John	Bill	Doe	123475	2000-02-01

Рис. 21, 22 – структура та вміст БД

Далі наведено лістинг класу, що реалізує метод підключення бази даних до Java програми.

```
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.SQLException;

public class DbConnection {
    public static Connection connect() {
        Connection con = null;
        try{
            Class.forName("org.sqlite.JDBC");
            con = DriverManager.getConnection("jdbc:sqlite:students.db");

        } catch (ClassNotFoundException | SQLException e){
            System.out.println(e.getMessage());
        }
        return con;
    }
}
```

Після цього була написана програма, що реалізує метод з попереднього класу для вибірки даних з бази даних.

```
import java.util.Scanner;
import java.sql.*;

public class SQLRequest {
    public static void getStudentsByMonth(String month) {

        Connection connection = null;
        Statement statement = null;
        ResultSet resultSet = null;

        try {
            connection = DbConnection.connect();
            statement = connection.createStatement();

            String sqlQuery = "SELECT * FROM Students WHERE substr(BirthDate, 6, 2) = '" + month + "'";
            resultSet = statement.executeQuery(sqlQuery);

            int count = 0;
            while (true)
            {
                if(!resultSet.next()) {
                    if(count == 0)
                    {
                        System.out.println("No students born this month!");
                        return;
                    }
                }

                count++;

                int id = resultSet.getInt("id");
                String name = resultSet.getString("Name");
                String surname = resultSet.getString("Surname");
                String patronymic = resultSet.getString("Patronymic");
                String birthDate = resultSet.getString("BirthDate");
                String recordBook = resultSet.getString("RecordBook");
            }
        }
    }
}
```

```

        System.out.println("ID: " + id);
        System.out.println("Name: " + name);
        System.out.println("Patronymic: " + patronymic);
        System.out.println("Surname: " + surname);
        System.out.println("BirthDate: " + birthDate);
        System.out.println("Record book number: " + recordBook);
        System.out.println();
    }
} catch (SQLException e)
{
    e.printStackTrace();
} finally
{
    try {
        if (resultSet != null) resultSet.close();
        if (statement != null) statement.close();
        if (connection != null) connection.close();
    } catch (SQLException e)
    {
        e.printStackTrace();
    }
}

public static void main(String[] args) {
    Scanner scanner = new Scanner(System.in);

    System.out.println("Enter number of month: ");

    String month = scanner.nextLine();
    String newMonth = month.length() > 1 ? month : '0'+month;

    getStudentsByMonth(newMonth);
}
}

```

Розбираючи програму по частинам:

Після підключення бібліотек, оголошення класу та методу, йде створення об'єктів для підключення бази даних до проекту. Було б доречно створити їх під час реалізації, однак програма не може їх бачити у внутрішньому try, тому вони створюються у голові методу.

```

import java.util.Scanner;
import java.sql.*;

public class SQLRequest {
    public static void getStudentsByMonth(String month) {

        Connection connection = null;
        Statement statement = null;
        ResultSet resultSet = null;
    }
}

```

Далі виконується безпосередньо підключення БД, створення SQL запити та реалізації вибірки дописів студентів саме з указаним місяцем народження. Далі оголошується змінна count та умова, що використовується для того, щоб до перебору усього масиву записів можна було вихнаити чи існують в БД

студенти з указаним місяцем народження. Після цього можна приступати до створення вибірки студентів та формування структурних дописів для виводу у консоль та обробка помилок при не існуванні підключення.

```
try {
    connection = DbConnection.connect();
    statement = connection.createStatement();

    String sqlQuery = "SELECT * FROM Students WHERE substr(BirthDate, 6, 2) = '"
+ month + "'";
    resultSet = statement.executeQuery(sqlQuery);

    int count = 0;
    while (true)
    {
        if(!resultSet.next()) {
            if(count == 0)
            {
                System.out.println("No students born this month!");
            }return;
        }

        count++;

        int id = resultSet.getInt("id");
        String name = resultSet.getString("Name");
        String surname = resultSet.getString("Surname");
        String patronymic = resultSet.getString("Patronymic");
        String birthDate = resultSet.getString("BirthDate");
        String recordBook = resultSet.getString("RecordBook");

        System.out.println("ID: " + id);
        System.out.println("Name: " + name);
        System.out.println("Patronymic: " + patronymic);
        System.out.println("Surname: " + surname);
        System.out.println("BirthDate: " + birthDate);
        System.out.println("Record book number: " + recordBook);
        System.out.println();
    }
} catch (SQLException e)
{
    e.printStackTrace();
} finally
{
    try {
        if (resultSet != null) resultSet.close();
        if (statement != null) statement.close();
        if (connection != null) connection.close();
    } catch (SQLException e)
    {
        e.printStackTrace();
    }
}
```

Нарешті, метод main що зчитує з консолі указаний місяць народження та приводить його до формату поля БД з датою народження, та виклик методу по створенню вибірки. Нижче приведено скріншоти виконання програми. Зі скріншотів №1 та №2 можна побачити, що програма виконується при введенні місяців як одним числом, так і двома. На скріншоті №3 видно, що програма

коректно працює при введенні червня, тобто 6 місяця, у якому за умовою завдання не народився ні один студент з групи.

```
Run SQLRequest x
Files\jetbrains\intelliJ_idea_community_edition_2023.3.3\bin -Dfile.encoding=utf-8
C:\Users\admin\IdeaProjects\basic_java\lab5\out\production\_0;C:\Users\admin\m2\
.m2\repository\org\hamcrest\hamcrest-core\1.3\hamcrest-core-1.3.jar;C:\Users\admin\
C:\Users\admin\Downloads\slf4j-api-2.0.12.jar SQLRequest
Enter number of month:
07
SLF4J(W): No SLF4J providers were found.
SLF4J(W): Defaulting to no-operation (NOP) logger implementation
SLF4J(W): See https://www.slf4j.org/codes.html#noProviders for further details.
ID: 5
Name: Michael
Patronymic: Robert
Surname: Davis
BirthDate: 1987-07-12
Record book number: 123460

ID: 16
Name: Amelia
Patronymic: Grace
Surname: King
BirthDate: 1993-07-29
Record book number: 123471

Process finished with exit code 0

Run SQLRequest x
Files\jetbrains\intelliJ_idea_community_edition_2023.3.3\bin -Dfile.encoding=utf-8
C:\Users\admin\IdeaProjects\basic_java\lab5\out\production\_0;C:\Users\admin\m2\
.m2\repository\org\hamcrest\hamcrest-core\1.3\hamcrest-core-1.3.jar;C:\Users\admin\
C:\Users\admin\Downloads\slf4j-api-2.0.12.jar SQLRequest
Enter number of month:
1
SLF4J(W): No SLF4J providers were found.
SLF4J(W): Defaulting to no-operation (NOP) logger implementation
SLF4J(W): See https://www.slf4j.org/codes.html#noProviders for further details.
ID: 11
Name: Ethan
Patronymic: Alexander
Surname: Rodriguez
BirthDate: 1994-01-21
Record book number: 123466

ID: 19
Name: Jane
Patronymic: Jill
Surname: Doe
BirthDate: 2000-01-02
Record book number: 123474

Process finished with exit code 0
```

Рис. 23, 24 – результат виконання програми при різних умовах.

```
Run SQLRequest x
C:\Users\admin\jdk\openjdk-22\bin\java.exe "-javaagent:C:\Program Files\JetBrains\JetBrains IntelliJ IDEA Community Edition 2023.3.3\bin" -Dfile.encoding=UTF-8 C:\Users\admin\IdeaProjects\basic_java\lab5\out\production\_0;C:\Users\admin\m2\repository\org\hamcrest\hamcrest-core\1.3\hamcrest-core-1.3.jar;C:\Users\admin\Downloads\slf4j-api-2.0.12.jar SQLRequest
Enter number of month:
6
SLF4J(W): No SLF4J providers were found.
SLF4J(W): Defaulting to no-operation (NOP) logger implementation
SLF4J(W): See https://www.slf4j.org/codes.html#noProviders for further details.
No students born this month!

Process finished with exit code 0
```

Рис. 25 – результат роботи програми при указанні «порожнього» місяцю

Висновки: виконуючи лабораторні роботи з курсу Базове програмування на мові Java було здобуто знання про основи програмування на Java, про принципи методології ООП, про роботу з файлами типу json та про роботу з базами даних на мові SQL. Під час виконання робіт було здобуто навички про написання коду для невеликих програм, призначених для виконання вузького спектру задач.